

Kategoria: Edukacja, Kultura i Sport
Opublikowano: piątek, 22, lipiec 2016 00:00
Katarzyna Liszka-Michałka
Odsłony: 1119

Uratowanie potencjału polskiej edukacji, ponowne wprowadzenie cykliczności etapów szkolnych, dokonanie zmian programowych, tak, aby stworzyć system oświatowy na miarę XXI wieku – to cele reformy edukacji jaką zamierza przeprowadzić Ministerstwo Edukacji Narodowej.

Wyzwania demograficzne:

1. Liczba uczniów szkół podstawowych w roku 2016 będzie mniejsza o 12% (308 tys. uczniów) od

tej z roku 2005.

2. Liczba uczniów gimnazjów od roku szkolnego 2005/2006 systematycznie spada, zmniejszając się o ok. 33% w roku szkolnym 2016/17. Natomiast liczba gimnazjów w każdym kolejnym roku była większa, niż w poprzednim.

Geneza problemu

Mimo drastycznego spadku liczby uczniów, liczba gimnazjów rośnie. Sytuacja ta doprowadzi do powstania trudności finansowania gimnazjów. Ze względu na niż demograficzny w ostatnich latach łączono szkoły w zespoły gimnazjów i szkół podstawowych, co było niezgodne z koncepcją tworzenia gimnazjów jako samodzielnych szkół.

Ponadto, wprowadzenie gimnazjów i przedłużenie o rok nauki według tego samego programu nie zaowocowało wyrównaniem osiągnięć szkolnych młodzieży z różnych środowisk.

Wyniki sprawdzianu wykazują bardzo duże zróżnicowanie ze względu na miejsce zamieszkania ucznia: miasto-wieś (rodzaj gminy) oraz regionu. Najwyższy wynik Edukacyjnej Wartości Dodanej (EWD) występuje wśród Gimnazjów, których obwód pokrywa się z obwodem szkoły podstawowej. Ponadto, wśród uczniów zmieniających często typ szkoły wyniki edukacyjne są bardzo słabe, a motywacja i samoocena na bardzo niskim poziomie. Dlatego też system edukacji musi być spójny.

W związku z tym – po pierwsze – przywrócony został obowiązek szkolny dla dzieci 7 – letnich, by zminimalizować ryzyko porażek na starcie szkolnym. Dziecku, które polubi szkołę, łatwiej będzie sprostać obowiązkowi. Drugą determinantą jest wygaszanie gimnazjów poprzez przekształcanie ich w klasy VII-VIII szkoły powszechnej i docelowo utworzenie poziomu gimnazjalnego w szkole powszechnej w ramach klas V-VIII. Dodatkowo, genezą zmian w gimnazjach jest diagnoza obecnego stanu liceów. Uczelnie informują, że muszą uruchamiać tzw. lata zerowe, gdyż potrzebują studentów z pogłębioną wiedzą ogólną, a nie po kursie przygotowującym do matury. A właśnie liceum stało się takim kursem. Dodatkowo po wprowadzeniu nowej podstawy programowej licea przestały kształcić na poziomie ogólnym. Dlatego zmiany w tym zakresie są niezbędne.

Nowy model

Kategoria: Edukacja, Kultura i Sport
Opublikowano: piątek, 22, lipiec 2016 00:00
Katarzyna Liszka-Michałka
Odsłony: 1119

Ustrój szkolny z obecnego systemu 6-letniej szkoły podstawowej, 3-letniego gimnazjum, 3-letniego liceum ogólnokształcącego, 4-letniego technikum i 3-letniej zasadniczej szkoły zawodowej ulegnie przekształceniu do systemu 8-letniej szkoły powszechnej, 4-letniego liceum ogólnokształcącego, 5-letniego technikum i dwustopniowej branżowej szkoły z 3-letnim pierwszym stopniem i 2-letnim drugim stopniem.

Według założeń, 8-letnia szkoła powszechna będzie obejmowała dwa poziomy, każdy po 4 lata. Pierwszy poziom – podstawowy (klasy I-IV) i drugi poziom – gimnazjalny (klasy V-VIII).

Zmiany te będą miały charakter ewolucyjny i rozpoczną się począwszy od roku szkolnego 2017/2018.

Zmiany dla gmin

Z punktu widzenia zadań gminnych zmiany rozpoczną się od roku szkolnego 2017/2018. Wówczas uczniowie kończący klasę VI szkoły podstawowej staną się uczniami VII klasy szkoły powszechnej. Rozpocznie się tym samym wygaszanie gimnazjów - nie będzie prowadzona rekrutacja do gimnazjum.

W roku szkolnym 2018/2019 ostatni rocznik dzieci klas III ukończy gimnazjum. Z dniem 1 września 2019 r. w ustroju szkolnym nie będą funkcjonować gimnazja.

Zmiany dla powiatów

Z punktu widzenia zadań powiatowych, zmiany również rozpoczną się w roku szkolnym 2017/2018 poprzez powstanie branżowych szkół w miejsce zasadniczych szkół zawodowych. Zmiany te zakończą się w roku szkolnym 2024/2025. Zmiany w liceach ogólnokształcących i technikach rozpoczną się od roku szkolnego 2019/2020, a zakończą w roku szkolnym 2023/2024.

W roku szkolnym 2019/2020 w klasach I liceów ogólnokształcących, techników i branżowych szkół edukację rozpoczną dzieci kończące klasę III gimnazjum i dzieci kończące klasę VIII szkoły powszechnej. Dzieci kończące gimnazjum będą kształciły się w 3-letnich liceach ogólnokształcących i 4-letnich technikach, natomiast dzieci kończące VIII klasę szkoły powszechnej rozpoczną naukę w 4-letnim liceum lub 5-letnim technikum. Uczniowie będą mogli także kontynuować naukę w I klasie branżowej szkoły I stopnia.

Szkoła branżowa odpowiedzią na potrzeby rynku pracy

Zakłada się, że w branżowej szkole I stopnia będzie realizowane kształcenie w zakresie jednej kwalifikacji. Po ukończeniu branżowej szkoły I stopnia i po zdaniu egzaminu z jednej kwalifikacji absolwent otrzyma dyplom potwierdzający kwalifikacje zawodowe i uzyska wykształcenie zawodowe branżowe. Absolwent szkoły I stopnia będzie przygotowany do podjęcia pracy lub kontynuowania kształcenia w branżowej szkole II stopnia.

II stopień branżowej szkoły będzie funkcjonował w zawodach, które mają kontynuację na poziomie technika. Po ukończeniu szkoły II stopnia i po zdaniu egzaminu z zakresu drugiej kwalifikacji, absolwent uzyska wykształcenie średnie zawodowe i dyplom technika. Absolwent branżowej szkoły II stopnia może przystąpić do matury zawodowej obejmującej egzamin z zakresu języka polskiego, języka obcego i matematyki. Po ukończeniu branżowej szkoły II stopnia, oraz po uzyskaniu dyplomu potwierdzającego

Kategoria: Edukacja, Kultura i Sport
Opublikowano: piątek, 22, lipiec 2016 00:00
Katarzyna Liszka-Michałka
Odsłony: 1119

kwalifikacje zawodowe na poziomie technika i po zdaniu matury zawodowej, absolwent będzie mógł kontynuować kształcenie na wyższych studiach zawodowych w branży, w której uzyskał tytuł technika.

Absolwenci branżowej szkoły I stopnia kształcący się w zawodach, dla których nie jest przewidziane kształcenie w branżowej szkole II stopnia będą mogli podjąć pracę lub podnieść poziom wykształcenia kontynuując naukę w liceum ogólnokształcącym dla dorosłych począwszy od klasy drugiej oraz na kwalifikacyjnych kursach zawodowych. Obecnie w klasyfikacji zawodów szkolnictwa zawodowego znajduje się 29 zawodów nauczanych w zasadniczej szkole zawodowej, które nie stanowią podbudowy do kształcenia na poziomie technikum. W branżowej szkole zarówno pierwszego jak i drugiego stopnia kształcenie będzie odbywać się zgodnie z nową klasyfikacją zawodów szkolnictwa zawodowego oraz nową podstawą programową kształcenia w zawodach przygotowywaną w ramach projektu systemowego realizowanego ze środków Programu Operacyjnego Wiedza Edukacja Rozwój. Proponuje się, aby na kształcenie zawodowe w branżowej szkole przeznaczyć co najmniej 50% godzin zajęć edukacyjnych.

Wprowadzenie branżowej szkoły I stopnia planowane jest od 1 września 2017 r. Branżowa szkoła II stopnia będzie wprowadzona dla absolwentów szkoły I stopnia, t.j. od roku szkolnego 2020/2021.

W strukturze szkół kształcących w zawodach nadal pozostaje technikum, które będzie kształcić w zawodach 2-kwalifikacyjnych. Po ukończeniu technikum absolwent może przystąpić do egzaminu maturalnego na poziomie podstawowym lub rozszerzonym (podobnie jak w liceum ogólnokształcącym). Ponadto planuje się zmniejszenie liczby egzaminów z części praktycznej egzaminu potwierdzającego kwalifikacje w zawodzie.

Wprowadzenie pięcioletniego technikum proponowane jest od roku szkolnego 2019/2020. W pięcioletnim technikum w zawodach proponuje się egzamin zawodowy z części pisemnej po każdej kwalifikacji, a z części praktycznej na zakończenie kształcenia zawodowego. Planuje się, aby wymiar kształcenia ogólnego w technikum był taki sam jak w czteroletnim liceum ogólnokształcącym z maturą na poziomie podstawowym i rozszerzonym. Absolwent technikum po zdaniu wszystkich egzaminów z kwalifikacji zawodowych otrzyma tytuł technika, a po ukończeniu szkoły uzyska poziom wykształcenia średni ogólny, a po zdaniu egzaminu maturalnego również możliwość kontynuacji nauki na wszystkich uczelniach.

Z danych GUS wynika bardzo duże zapotrzebowanie na wykwalifikowanych pracowników. Natomiast istnieje nadpodaż absolwentów z wyższym i średnim wykształceniem, którzy bardzo często przekwalifikowują się bezpośrednio po ukończeniu szkoły. Sytuacja ta wynika między innymi z nieskutecznego doradztwa zawodowego. Dlatego MEN proponuje rozwiązania polegające na:

- wprowadzeniu ramowych programów doradztwa zawodowego;
- uwzględnieniu tematyki doradztwa w podstawie programowej na każdym etapie edukacji;
- obowiązku badania predyspozycji zawodowych uczniów przed wyborem ścieżki kształcenia w poradni psychologiczno-pedagogicznej.

Priorytetem działań MEN w obszarze kształcenia zawodowego jest aktywne włączenie pracodawców w proces kształcenia i egzaminowania, w tym m.in. w:

- tworzenie nowych zawodów oraz podstaw programowych;
- opracowywanie programów nauczania dla zawodu (we współpracy ze szkołami) z

uwzględnieniem umiejętności absolwenta dostosowanych do potrzeb lokalnego i regionalnego rynku pracy;

- realizację procesu kształcenia praktycznego uczniów (we współpracy ze szkołą i centrum kształcenia praktycznego);
- doposażanie szkół/centrów kształcenia praktycznego w nowoczesną bazę techno-dydaktyczną;
- wsparcie kadrowe szkół oraz zaangażowanie pracowników przedsiębiorstwa w kształcenie praktyczne uczniów.

Centra kształcenia praktycznego

W obecnej strukturze gospodarczej kraju, konieczne jest wprowadzenie modelu kształcenia, w którym ważną rolę będą spełniać dobrze wyposażone centra kształcenia praktycznego (CKP) lub warsztaty szkolne ze ścisłą współpracą z pracodawcami. Ważne jest, aby każdy uczeń część kształcenia zawodowego realizował u pracodawcy. Założeniem proponowanych zmian jest to, aby w każdym powiecie funkcjonowało jedno centrum kształcenia praktycznego. Jego zadaniem będzie koordynacja kształcenia zawodowego, doradztwa zawodowego oraz organizacja i przeprowadzanie egzaminów zawodowych.

W procesie realizacji kształcenia ustawicznego dorosłych, CKP będą prowadziły kształcenie dla rynku pracy odpowiadające zapotrzebowaniu pracodawców w poszczególnych branżach. Mogą one także pełnić rolę ośrodka certyfikującego w oparciu o ustawę o Zintegrowanym Systemie Kwalifikacji.

Fundusz Rozwoju Edukacji Zawodowej

W ramach zmian dotyczących kształcenia zawodowego resort edukacji proponuje utworzenie specjalnego Funduszu Rozwoju Edukacji Zawodowej (FREZ), którego celem będzie finansowanie m.in.: doposażania szkół, centrów kształcenia praktycznego w nowoczesną bazę techno-dydaktyczną; rozbudowa sieci centrów kształcenia praktycznego; kosztów prowadzenia praktycznej nauki zawodu u pracodawcy; organizowanie staży dla nauczycieli kształcenia zawodowego w celu uaktualniania wiedzy i umiejętności; dodatków motywacyjnych dla nauczycieli kształcenia zawodowego zatrudnionych w szkole, w centrum kształcenia praktycznego; dodatkowych uprawnień branżowych dla uczniów szkół zawodowych; doradztwa zawodowego. Źródłem finansowania FREZ mogłyby być środki z Funduszu Pracy, Spółek Skarbu Państwa, składek od zrzeszonych przedsiębiorców.

Podsumowanie

Reasumując, zgodnie z założeniami zmian w systemie oświaty przedstawionymi w dniu 27 czerwca br. w Toruniu przez Minister Edukacji Narodowej, docelową strukturą szkolnictwa będzie:

- 8-letnia szkoła powszechna,
- 4-letnie liceum ogólnokształcące,
- 5-letnie technikum
- 5-letnia dwustopniowa branżowa szkoła z 3-letnim pierwszym stopniem i 2-letnim drugim stopniem.

Planowana zmiana struktury szkolnej - szczegółowe informacje

Kategoria: Edukacja, Kultura i Sport

Opublikowano: piątek, 22, lipiec 2016 00:00

Katarzyna Liszka-Michałka

Odsłony: 1119

Podjęte działania nie spowodują zmniejszenia liczby uczniów, a wyłącznie zmianie ulegnie miejsce kontynuacji nauki, w związku z czym nauczyciele obecnie zatrudnieni w gimnazjach będą niezbędni do prowadzenia zajęć w szkołach nowego systemu. W Ministerstwie Edukacji Narodowej opracowane zostaną przepisy, które będą chroniły miejsca pracy nauczycieli.

W najbliższym czasie przygotowane będą projekty zmian w ustawie o systemie oświaty i zmian podstawy programowej kształcenia ogólnego, a tym samym aktów wykonawczych do ustaw – w tym dotyczące m.in. ustroju szkolnego, etapów wprowadzania zmian, ramowych planów nauczania, programów nauczania.

Proponowane szczegółowe zmiany będą następnie poddane dalszym konsultacjom społecznym i uzgodnieniom.

Źródło: Materiał informacyjny MEN na posiedzenie Komisji Samorządu Terytorialnego i Polityki Regionalnej w dniu 19 lipca 2016 r. nt. planowanej zmiany struktury szkolnej.